

QUADERN DE TEATRE
 JUAN CARLOS OLIVARES

‘Eppur si muove!’

Semblava que no però ara sembla que sí, que alguna cosa es mou en els molts fronts oberts al disputat territori del teatre català. La sensació de sobreviure en una trinxera de la Primera Guerra Mundial –un sender de glòria enfangat i estancat– s’havia reforçat per la decepcionant velocitat de canvi del departament de Cultura. Massa esperances acumulades i poques novetats per contrarestar el creixent aire de decepció.

Però en pocs dies una aflluència de notícies ha posat el sistema en moviment, amb importants canvis en els camps de gravetat que regulen les òrbites del conjunt de planetes i satèl·lits que formen el sistema del teatre català. En aquest nou ordre que despunta, alguns comptes –pendents des de fa dècades– se salden; els rumors es confirmen; les confirmacions es desmenteixen; i els personatges d’aquesta naixent constel·lació s’aparellen en noves alineacions.

MERCAT-MORTE

9 de març de 2005. Andreu Morte presenta un primer balanç de l’actual temporada del Mercat de les Flors. Una oportunitat per celebrar xifres, justificar-ne altres i avançar en el futur. Un demà que Morte defineix com a continuista, tant que confirma la seva permanència al capdavant del Mercat. 17 de març de 2005. L’ICUB anuncia que Morte deixa de ser director del Mercat en un futur que és igual a ara mateix. Li donen 60 dies per ordenar el despatx i recollir la carta de llibertat que li permetrà tornar a la seva vocació artística.

L’ajuntament s’ha sentit tan empàtic amb les necessitats de Morte com el ministeri de Cultura amb Emilio Sagi, també alliberat de la direcció artística del Teatro Real per incompatibilitat de funcions. S’ha posat de moda qüestionar els directors de teatre que també volen ser directors d’escena. Ha passat l’època daurada de Juan Carlos Pérez de la Fuente, director del María Guerrero i dels espectacles estrella del María Guerrero.

No deixa de sorprendre el tomb que ha agafat el futur del Mercat en tan sols set dies. Tot i que la sorpresa és relativa: la indefinició d’aquest teatre –un escenari 100% municipal– s’ha convertit en un tòpic dolós per a la ciutat. Un sàinet postmodern que ara entra en una nova i difusa etapa. És qüestió només d’esperar el rostre del valent que accepti rellotjar el lent però ferm naufragi d’una nau d’oxidat prestigi.

TNC-BELBEL

Confirmat: el rumor és ja paraula de consellera. Sergi Belbel serà el nou director artístic del Teatre Nacional de Catalunya. L’acompanyaran a partir del 2006 en aquesta tasca en qualitat d’assessors en dramaturgia contemporània i dansa Toni Casares, director de la Sala Beckett, i Sol Picó, coreògrafa resident del TNC durant dues temporades i valor segur dels Max.

La carrera de Belbel ha estat molt lligada a la trajectòria de Domènec Reixach. El director artístic sortint va ser un dels seus principals valedors al capdavant del Centre Dramàtic de la Generalitat, tant en la seva faceta de director d’escena com en la d’autor teatral. Una relació que s’ha mantingut i reforçat en el TNC. Belbel és membre del Consell d’Assessorament Artístic, forma part de l’equip que coordina el projecte T6 de nous

autors i ha dirigit alguns dels espectacles de més èxit del TNC, com ara *Dissabte, diumenge i dilluns*. Una profunda implicació en l’actual model del TNC que podria portar a la fàcil conclusió que Belbel s’ajusta a un còmode perfil continuista i que pocs canvis s’han d’esperar per a un teatre nacional confortablement instal·lat en la satisfacció de la *pièce bien fait*. O no. L’anunciada presència de Casares i Picó en el seu equip obre noves expectatives que poden contradir els auguris.

La Beckett ha estat durant molt temps la segona casa artística de Belbel. Un refugi recurrent per a projectes més personals. Aquests parèntesis poden

També és possible argüir que la RSC programa clàssics castellans quan s’ha afartat d’interpretar i reinterpretar el seu propi *corpus* dramàtic. La qüestió de fons no és discutir la idoneïtat d’estrenar un Lope al TNC sinó l’absència d’un programa artístic a llarg termini que justifiqui aquesta presència. Per ara el principal argument és la firma d’un acord de col·laboració amb l’INAEM. Resultats immediats d’aquest conveni: l’intercanvi de produccions. El nostre *Fuenteovejuna* viatjarà la pròxima temporada a Madrid i *El castigo sin venganza* per Eduardo Vasco i la CNTC tindrà l’honor d’inaugurar la nova temporada del Nacional. Doble ració de Lope. Un intercanvi just.

Sergi Belbel prendrà el timó artístic del TNC, un teatre que coneix bé des de dins, a partir del 2006

▼ **En pocs dies una aflluència de notícies ha posat el sistema en moviment, amb importants canvis en els camps de gravetat que regulen les òrbites del conjunt de planetes i satèl·lits que formen el sistema del teatre català**

La profunda implicació en l’actual model del TNC podria portar a la fàcil conclusió que Belbel s’ajusta a un còmode perfil continuista, però la presència de Casares i Picó en el seu equip obre noves expectatives

haver servit d’experiència per consolidar la sintonia amb Toni Casares i obrir el TNC a altres sensibilitats. El mateix es podria dir de Sol Picó, en aquests moments una de les creadores de dansa contemporània de major projecció. Només hagués calgut afegir el nom de Carles Santos al llistat oficial per conformar un possible *dream team* del teatre públic català. Amb el permís d’una llarga nòmina de candidats alternatius.

TNC-LOPE

D’aquí a no res tindrem dues tasses de Lope al TNC. Ramon Simó estrenarà aviat *Fuenteovejuna*. Teatre clàssic espanyol en versió original al TNC. Algú s’esquinça les vestidures? A favor d’aquesta oferta es podria adduir l’interès que suscita aquest repertori en altres teatres públics, sense comptar la Companyia Nacional de Teatre Clàssic (CNTC). Un atractiu descobert fins i tot per la Royal Shakespeare Company. L’any passat va programar un cicle (*The Spanish Golden Age Season. Shakespeare’s Contemporaries*) amb adaptacions a l’anglès d’obres de Lope de Vega, Tirso de Molina, Sor Juana Inés de la Cruz i Miguel de Cervantes.

¿O hauria estat més conseqüent portar un clàssic –o protoclàssic– català a Madrid?

GREC-SITJÀ

Mascarell ha dit que el pròxim Grec serà “el festival que sempre havia somniat”. Una sobtada declaració d’èxtasi artístic d’un aguerit polític. En realitat un gest d’alleujament per la feliç resolució d’una antiga querrel·la. Per fi la Generalitat –l’agermanada– ha acceptat participar econòmicament al Festival Grec de Barcelona. S’ha passat d’anys de reticent silenci a 300.000 euros (un 15% del pressupost total) per a l’edició del 2005. I n’hi ha emparaulats 450.000 per al 2006 i 600.000 per al 2007.

No queda clar si aquests diners se sumen al pressupost confirmat o si és un nou repartiment sobre el màxim admès com a políticament acceptable per a una despesa en cultura. Un sostre econòmic que Borja Sitjà sempre ha considerat insuficient per respondre a les imperibles infulles –malgrat que la realitat s’entesti a negar-ho– de comptar amb un festival d’autèntica projecció internacional. Un pas és un pas, com els que el seu director ha donat per condensar el festival en temps i espai. Menys espectacles i menys dies per crear un focus d’atracció a Montjuïc. Sitjà va comprendre des del primer moment que la dispersió del festival per la ciutat i la seva generositat de calendari eren només rèmores d’una vella situació de dependència. Durant molt de temps el Grec va haver de compensar la seva magra economia amb l’ajuda de tot aquell que tingués alguna cosa a oferir per engreixar el programa. Les coses han canviat prou per començar a confeccionar un Grec amb certa lògica autònoma, amb una personalitat ben diferenciada de la temporada teatral de Barcelona.